

Köy Enstitüleri

ISSN: 1304-0227

Üç Ayda Bir Yayınlanır. Sayı 49 / Ekim - Kasım - Aralık 2015

Yönetimden

Bültenimizin Ekim, Kasım, Aralık sayısıyla yeniden karşınızdayız. Bu süreç içinde yaşanan en önemli olay: 7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinde AKP'nin iktidarı kaybetmesi, 1 Kasım Seçimlerinde ise; yeniden iktidar olmasıydı.

12 yıldan beri ülkeyi tek başına yöneten AKP; ekonomide, sosyal hayatta, eğitimde, sağlıkta birçok yeni adım atmış, atılan bu adımlar zaman zaman çok büyük tartışmalar yaratmıştı.

Konumuz gereği eğitim alanında atılan adımları yakından izlemiş, çoğu zaman AKP'nin eğitim politikalarını eleştirmiştik.

Anımsayalım, AKP döneminde eğitim alanında iki amaca yönelik yasa ve yönetmelikler çıkarılmıştı. Birinci adım dinselleştirme, ikinci adım ise; özelleştirmeydi.

AKP; laik, parasız, bilimsel ve karma eğitime ters düşen yasa ve yönetmelikler çıkarmakta sakınca görmemiş, 8 yıllık eğitimi ortadan kaldırarak, eğitimi her aşamada dinselleştirilecek olan 4+4+4 Yasasını çıkarmıştır.

Yine; zorunlu din derslerinin yanına seçmeli din dersleri koyarak, yine İmam Hatiplerin sayısını çoğaltarak ideolojileri doğrultusunda kamuoyunda çok sert tartışmalar yaratan adımları atmıştı.

Bu yasa çıkartılırken, eğitime taraf olan tüm sendika ve demokratik kitle örgütlerinin görüşüne başvurulmamış, ya da konu üzerindeki çekinmeler, tartışmalar dikkate alınmamıştı.

Son yıllarda özellikle dış politika alanında izlenen dış politika Atatürk'ün yerleştiği "Yurtta barış, dünyada barış" ilkesi rafa kaldırılmış, en uzun sınırimızın olduğu komşumuz Suriye ile ipler tamamen koparılmıştır. Yine, Suriye'nin toprak bütünlüğünün bozulması, sınırimıza yeni ve büyük tehditlerin taşınmasına neden olmuştur.

7 Haziran Milletvekili Genel Seçimlerinden sonra başlayan terör, yeniden can almaya başlamış, gencecik çocuklarımız şehit düşmüştür.

İşte bu ortamda gidilen 1 Kasım 2015 Seçimlerinin sonucunda **AKP 317, CHP 134, MHP 40, HDP 59** milletvekili çıkarmıştır.

Oysa; 7 Haziran 2015 Milletvekili genel seçimlerinde **AKP 358, CHP 132, MHP 80, HDP 80** milletvekili çıkarmıştı. AKP, 6 ayda milletvekili sayısını 59 arttırarak 317 milletvekili kazanmış ve yeniden iktidar olmuştur.

AKP artık yeniden tek başına iktidardadır. Ancak, tartışmaların yönüne bakılırsa, AKP tek başına iktidardan çok Başkanlık Sistemi istemektedir. Nasıl olacağı tam olarak belli olmayan bu sistem tek adam yönetimine doğru bir adım olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu nedenle olsa gerek, seçimin hemen sonrasında yeni anayasa çalışmaları başlatılmış, muhalefet partilerde bu masanın etrafına oturtulmuştur.

Herkesin ağzında bir özgürlükçü anayasa var, ama ne yazık ki, Siyasi Partiler Kanunu ve ülkemizde uygulanan % 10 Seçim Barajını değiştirmeye yönelik herhangi bir adım atılmıyor. Oysa, özgürlükçü anayasa diyenlerin ilk önce antidemokratik Siyasi partiler Yasasını değiştirmeleri gerekmiyor muydu?

Burada amacın, özgürlükçü anayasadan öte, tek adam yönetimine dayalı bir Başkanlık sistemi olduğu ortaya çıkmaktadır...

Eğitim ve siyasi alanında gelişmeleri yakından takip etmeyi ve kamuoyumuzla düşüncelerimizi paylaşmayı sürdüreceğiz...

Herkese güzel bir yıl diliyoruz...

Gelecek sayıda görüşmek üzere...

kevakfi@gmail.com

Köy Enstitülerine Yaklaşım

EĞİTİM VE ÖĞRETİM: (*)

Köy enstitülerinin faaliyeti üç mühim safhaya ayrılır:

1) Ziraat işleri, 2) Kültür dersleri, 3) Köye yarayacak bir mesleği öğretmek maksadıyla talebeye gösterilen atölye işleri.

Kız ve erkek her çocuk ziraat işleri faaliyetine iştirak etmeğe mecburdur. Bu faaliyet, enstitünün bulunduğu muhitin zirai durumuna göre tanzim edilir. Bu bakımdan bazı enstitülerde tarla ziraatına bazılarında meyveciliğe, deniz sahillerinde veya yakınlarda bulunan enstitülerde de balıkçılığa fazla yer verilir. Hayvan bakımına elverişli muhitlerde bulunan enstitülerde hayvan bakımı işleri ön plana alınır. Esasen kendi bölgeleri içinden talebe alan enstitülerin zirai faaliyetlerinin bu şekilde tanzim edilmiş olması çocukların enstitüden mezun olarak köylere gittiği zaman görecekları işleri kolaylaştırmağa ve bu işleri muhitin hususiyetlerine uygun bir şekilde yapmağa yarar.

Köy enstitülerinde, ortaokullarla öğretmen okullarında gösterilen kültür dersleri muhitin hususiyetlerinden istifade edilmek ve talebeye gösterilen ziraat dersleriyle atölye derslerinde yaptırılan işlerle takviye edilmek suretiyle okutulur.

Talebeye öğretmenlik mesleğinden başka köyde geçecek bir diğer mesleğin öğretilmesi maksadıyla yaptırılan atölye işleri erkek ve kız talebenin ihtiyaç-

larına göre tanzim edilir. Erkek çocuklar demircilik, inşaatçılık yerine göre taşçılık, nalbantlık, kooperatifçilik gibi dersleri görülürken kız talebe de dikiş-biçki, konservecilik, kümes hayvanları yetiştirmek, dokumacılık ve çocuk bakımı gibi derslere devam ederler.

Tedrisatın yukarıda izah edilen şekilde olması enstitülerin bütün sene faaliyette bulunmalarını mecburi kılmaktadır. Onun için köy enstitülerinde öğretim ve eğitim işleri senenin bütün aylarında ve günlerinde fasılasız devam eder. Yalnız talebe ve öğretmenlere müessese idaresinin münasip göreceği zamanlarda ve grup grup bırakılmak şartıyla yılda 45 gün izin verilir. Kanuni tatil günlerinde diğer okullar gibi tatil yapılır.

Enstitülerde bütün öğretmenlerin iştirakiyle 15 günde bir öğretmenler meclisi toplanır. Müessese-nin öğretim ve eğitimle ilgili işleri bu mecliste konuşularak kararlaştırılır ve 15 günlük faaliyet programı tespit edilir. Zaruret halinde müdür öğretim ve eğitime ait işlerde Vekillğin tasvibine arz etmek şartıyla münferiden de karar alabilir. Bu kararlar da lâzımülicradır.

(*) Köy Enstitüleri 1-2, Sayfa 13-15, Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Yayınları, Nisan 2003

2 Ekim 2015, Ankara Fransız Okulunda Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı öğrencilerle Köy Enstitüleri üzerine bir söyleşi yaptı. Bir sonraki hafta Hasanoğlan Köy Enstitüsü binalarına öğrencilerle birlikte bir gezi gerçekleştirildi.

Fransız okuluyla Hasanoğlan Köy Enstitüsünde

HAYDİ ÖĞRETMEN KARDEŞİM...

ERDAL ATICI

Dün sabah okula giderken gördüm... Bir belediyemiz kocaman bir pankarta, bağırarak harflerle yazmış; **“Milletleri kurtaran ancak ve yalnız öğretmenlerdir...”** diye.

Ben devamını söyleyeyim sana: **“Öğretmeden, eğiticiden mahrum bir millet henüz millet adını almak yeteneğini kazanmamıştır. Ona alelâde bir kitle denir, millet denemez. Bir kitle millet olabilmek için mutlaka eğitimcilerle, öğretmenlere muhtaçtır.”**

Bu sözü ne zaman söylemiş Büyük Önderimiz? Taa 1925’de... Neymiş; **“Bir kitle millet olabilmek için mutlaka eğitimcilerle ve öğretmenlere muhtaçmış...”**

Peki son zamanlarda bir tek devlet büyüğünden sen böyle sözler duydun mu?

Duymadın?

Dahası, geçtiğimiz yıl, bir vali sınıfına girdi bir öğretmen arkadaşımızın, öğrencilerinin önünde onu azarladı **“Sen ne biçim öğretmensin”** diye bağırıldı. O öğretmen arkadaşımız, çok geçmedi, kahrından öldü.

O vali orada, hala yerinde duruyor mu? Duruyor...

Öğretmen ekonomik yönden ikinci, üçüncü işte çalışmak zorunda bırakılıyor mu? Bırakılıyor...

Atanamayan öğretmen olur mu? Oluyor, hem de on binlerce... Onbinlerce öğretmen sokaktalar mı? Sokaktalar... Öğretmenlikten umudunu kesenler, polis, asker oluyorlar mı? Oluyorlar...

Dağ başlarında bir başımıza kaldık mı? Kaldık...

Kuş uçmaz kervan geçmez yurt köşelerinde sürünüyor muyuz? Sürünüyoruz...

Kalabalık sınıflarda, sesimizi daha iyi duyurmak için bağıra bağıra ölüyor muyuz? Ölüyoruz... Yorgun argın evlerimize dönerken, kasabın önünden, manavın önünden boynu bükük geçiyor muyuz? Geçiyoruz...

Her mahalleye bir imam atanırken, köylerden öğretmenleri çıkardılar mı? Çıkardılar... Taşınmalı sistemle öğrenci taşınan okullarda çile dolduruyoruz mu? Dolduruyoruz...

Bunların dışında:

• 34 bin okulumuzun kütüphanesinin olmadığını biliyor muyuz? Biliyoruz...

• 34 bin 741 öğrenciye bir spor salonu düştüğünün farkında mıyız? Farkındayız...

• 125 bin öğretmen açığı olduğu Bakanlık verilerinden sabit mi? Sabit...

• 8 bin 317 ilkokul, 5 bin 368 ortaokul ve bin 537 lisede ikili eğitim yapıldığı herkesçe malum mu? Malum...

• Çocuklarımızın özellikle ortaöğretimde okullarını terk ettiklerini ve sınıf tekrarı oranlarının çok yüksek olduğunu (yüzde 24.35) biliyor muyuz? Biliyoruz...

• Çocukların eğitim yaşama boyunca 739 resmi sınava girdiği ve iyice duyarsızlaştırılmaları, ne yazık ki gözümüzün önünde gerçekleşiyor mu? Gerçekleşiyor...

Eğitim sisteminin bilimsellikten uzaklaştırıldığını, paralı hale getirdiğini, laiklikten sapıldığını, tüm okulların imam hatipleştirildiğine ne yazık ki hep birlikte tanık mıyız?

Tanığız...

Tüm bunlara rağmen Öğretmen Kardeşim!

Çetin Altan’ın deyimiyle **“enseyi karartmadan”** umutsuzluğa ve yılgınlığa düşmeden, panik yapmadan, Atatürk’ün **“Milletleri kurtaran ancak ve yalnız öğretmenlerdir...”** şiarına uygun olarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz...

Cumhuriyet kurulduğu yıllarda Anadolu halkı tanıkta yaptığı idealist çalışmalara... Köy Enstitüsü öğretmeni hala unutmadı halkımız, **“Dünyanın bütün çiçeklerini getirin buraya”** diyen Şefik Sınık’ları unutmadı... Ağrı’nın bir köyünde sınıflarını kurtaran, ancak kendileri yanarak ölen Aysun ve Burçin öğretmenleri unutmadı... Diyarbakır’ın bir köyünde haince şehit edilen Aysun – Numan Konakçı öğretmenleri unutmadı...

En çok Başöğretmenimiz tanıkta senin eşsiz çalışmalarına... Senin bu halkı aydınlatacağın, bilinçlendireceğini ve yurttaş yapacağını bildiği için; Yunan Polatlı’ya gelip dayandığı zaman **“Ankara’da Öğretmenler Kongresi”** toplanmasının **“yegâne temeli de”** budur.

Ve de; daha da önemlisi; 1916 yılında Çanakkale Savaşlarından dönerken Edirne Öğretmen Okuluna uğrayıp, genç öğretmen adaylarına **“cehaletle savaşa hazır olmalarını”** söylemesi de bundandır...

Devrimci Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati’nin Kırşehir Valisine bir telgraf çekerek; **“Sana bir öğretmen gönderiyorum, onu il sınırında karşılayacaksın”** demesinin nedeni de budur...

Şimdi silkelene bir... At üzerinden umutsuzluk bulutlarını. Bak çocuklarımızın gözlerinin içindeki ışığa... Hala, ışıklı gözlerle sınıflarında seni bekleyen milyonlarca çocuğumuz, gencimiz var...

Senin de geldiğin yoksul halk sınıflarından geliyor onlar da... Babaları zar zor para bulup harçlıklarını sağlıyor onların. Çoğunun kursağına kuru ekmekten başka bir şey girmiyor... Ayakkabılarının altı delik... Kazakları, paltoları yok. Kar kış, kıyamet lastik ayakkabılarla gelip gidiyorlar okullarına...

Haydi öğretmen kardeşim!

İmamı önceleyen ve seni dışlayan dayatmalara karşı dik dur! Reddet! Sana vaadedilen makamları elinin tersiyle it...

Şimdilerde pek de söylenmeyen **“Candan açtık cehle karşı bir savaş, / Ey bu yolda ant içen genç arkadaş! / Öğren, öğret hakkı halka, gürele koş; / Durma durma koş. / Şanlı yurdum, her bucağın şanla dolsun; / Yurdum seni yüceltmeye antlar olsun.”**

Marşımızı daha gür sesle söyle... Titresin yüreğin, en zor günlerinde güç verecektir bu dizeler sana...

Sen Mustafa Kemal’in baş eğmez öğretmenisin...

Sen Mustafa Necati’nin aydınlık yüzlü öğretmenisin...

Sen Hasan Ali Yücel’in, İsmail Hakkı Tonguç’un yurtsever öğretmenisin...

Haydi Öğretmen Kardeşim, göreceksin ellerinle şekillenecek yeni nesiller ve sen yetiştireceksin **“Fikri hür, vicdani hür yeni nesilleri...”**

24 Kasım Öğretmenler günün kutlu olsun!

Erdal Atıcı

24 Kasım 2015

Bağışlarımız için; Posta Çeki No: 524699

Ziraat Bankası Kızılay Şubesi: IBAN: TR420001000685390292475003

Vakfımızdan Haberler

1. 2 Ekim 2015, Ankara Fransız Okulunda Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı öğrencilerle bir söyleşi yaptı. Bir sonraki hafta Hasanoğlan Köy Enstitüsü binalarına öğrencilerle birlikte bir gezi gerçekleştirildi.
2. 3 Ekim 2015 Dil Bayramı etkinliklerine Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı, üyemiz Ali Kınacı ve gönül dostumuz Mustafa Poyraz katıldılar.
3. 10 Ekim 2015, Ankara Tren Garında meydana gelen patlamadan dolayı “ Fakir Baykurt-Talip Apaydın’ı Anma” etkinliğimizi iptal ettik.
4. 7 Kasım 2015, Ölümünün 17. Yılında Ferit Oğuz Bayır’a Saygı etkinliği düzenledik. Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı’nın açılış konuşmasından sonra, Zeliha Kanalcı ve Başkan yardımcımız Mutahhar Aksarı Ferit Oğuz Bayır’ı çeşitli yönleriyle izleyicilere anlattılar...
5. 14 Kasım 2015, üyemiz Abdullah Özkucur’un Öğretmen Dünyası Yayınlarından çıkan “Öğretmen Olacağım” kitabı için imza ve söyleşi etkinliği

Ankara’da Nazım Hikmet Kültür Merkezinde gerçekleştirilen kitap şenliğine katıldık.

Dil Bayramı etkinliği Anıtkabir’de

6. 11 Aralık 2015, “Halit Çelenk’in Mücadelesi Işığında Türkiye’de İnsan Hakları” konulu bir etkinlik düzenledik. Etkinliği Vakıf Yönetim Kurulu Üyesi Fatih Kaymakçıoğlu yönetti. Vakıf Başkanı Erdal Atıcı, 22. Dönem CHP Denizli Milletvekili Mustafa Gazalıcı ve İnsan Hakları Derneği Eski Başkanı Nevzat Helvacı birer konuşma yaptılar.
7. Abdullah Özkucur öğretmenimizin “Köy Enstitüleri Destanı” adlı kitabının ikinci basımını basmak için karar alan yönetim kurulumuz Abdullah Özkucur’la görüşmeler yapmış ve kitabın basılabilmesi için kendisinden izin almıştır. Kitabı Ocak ayında çıkarmayı planlıyoruz...

3 Ekim 2015 Dil Bayramı etkinliklerine Vakıf Başkanımız Erdal Atıcı, üyemiz Ali Kınacı ve gönül dostumuz Mustafa Poyraz katıldılar.

14 Kasım 2015, üyemiz Abdullah Özkucur’un Öğretmen Dünyası Yayınlarından çıkan “Öğretmen Olacağım” kitabı için imza ve söyleşi etkinliği yaptık.

Bize Gelen Kitaplar

1. “Atatürk’ün Yetiřmesi ve Öğretmenleri” Cemil Sönmez
2. “Tonguç Baba-Ülkeyi Kucaklayan Adam” Mehmet Cimi
3. “Milli Eğitim Bakanı Dr. Reřit Galip”, “Türkiye’de Ulusal Eğitimin Kuruluş Süreci”, “Türkiye’de Öğretmen Örgütlenmesi-(1906-2015)” Dr. Niyazi Altunya
4. “Maarif Teşkilatı Hakkında bir Layiha(1926)- Sadrettin Celal(Antel) Yeni Harflere Aktaran ve Düzenleyen: Dr. Niyazi Altunya
5. “Mamak mektupları” Zeki Sarıhan-Öğretmen Dünyası Yayınları
6. “Nerde Olursa- Nazım Hikmet, Abidin Dinove Türkiye İçin Şiirler” Patrick Perez-Secheret, Çeviren: Ali Demir
7. “Türkiye’de Yabancı Dil Eğitimi-Beklentiler, Gerçekler, Öneriler” Prof. Dr. Sinan Bayraktaroğlu- Öğretmen Dünyası Yayınları

Abdullah Özkucur imza söyleşi etkinliği; Celal İlhan, Abdullah Özkucur, Erdal Atıcı

Abdullah Özkucur imza söyleşi etkinliği

Yitirdiklerimiz

1. Abdullah Erdoğan, 1950 Akçadađ köy Enstitüsü mezunu. (11 Eylül 2015)
2. Şehaver Çalık Basutçu, Savaştepe Köy Enstitüsü ve Ankara Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu mezunu. (29 Eylül 2015)
3. İsmail Gümüş, Öğretmen-Ressam(5 Kasım 2015)
4. Üner Alp, Musa Alp’in eşi, Dicle Köy Enstitüsü son sınıfından terk,(1932- 29 Ekim 2015)
5. Fevzi Çoban, 1948 Yıldızeli Pamuk pınar Köy Enstitüsü mezunu, (1930- 21 Aralık 2015)

Abdullah Özkucur imza söyleşi etkinliği; Abdullah Özkucur, Erdal Atıcı

Abdullah Özkucur imza söyleşi etkinliği

Yönetim Kurulu Üyemiz
Zarife Sakarya’nın annesi **Hatice Sakarya** (1926-10 Ekim 2015) ve dayısı **Bedri Arat** (24 Kasım 2015) vefat etmiştir.
Sakarya ailesinin acısını paylaşır,
başsağlığı dileriz.

İYİ Kİ YAZILMIŞ BU “DENENMEMİŞ DENEMELER”...

Mutahhar Aksarı - muaksari@yahoo.com

Ali Dündar öğretmenimin son yapıtı “Denenmemiş Denemeler”in(*) bende kalan izlerinden söz edeceğim... Öncelikle adından başlamak isterim. Niye “Denenmemiş Denemeler” koydu? Sanırım, Ali Dündar öğretmenimin ele aldığı bu deneme konuları nice yıllardır ele alınmadı. Denenemedi bile!

Neydi bu konular?

Kemalizm, Atatürk, 1923 Aydınlanma Devrimi, Tarih, Bilim, Din, Köy Enstitüleri ve Dilimiz Türkçe...

Ali Dündar, toplam 21 denemesinde yukarıda saydığım konuları irdeliyor yılların birikimi, öngörüsü ve görüşüyle...

Ona göre; “Atatürk, birleştirici, bütünleştirici, önu açık bir ulusçuluk bilinciyle ortada” durmaktadır. Ama ayırımına varan kaç aydın kalmıştır? “Bilimci, bitimsiz, çağdaş bir yaşam öğretisi” olan Kemalizm, salt askersel bir anlamlandırmaya kurban edilmektedir.

Durum böyle olunca Dündar; Kemalist, 1923 Aydınlanma Devrimi'nin yılmaz savunucusu bir aydın olarak kalemi eline alıp başlayacaktır aydınlatmaya...

Mustafa Kemal'in 30 Ağustos 1924 Dumlupınar Söylevi'ni açılar. Çünkü bu söylev, “bir altyapı belgesidir” ve “üç dört yıla sığdırılan bir ölüm-kalım savaşının tarihçi gözlüğüyle kodlayarak geleceğin tarihçilerine, toplumbilimcilerine ve siyasetçilerine yol haritaları” çizmektedir.

“Atatürk devrim ve ilkelerini doğru algılayıp özümleme yeteneğinden yoksun; o devrim ve ilkelerin içeriğini içlerine sindirememiş” Bakanlık kadrolarının elinde gerileştirilmiş, yobazlaştırılmış eğitimimizin düzelemeyeceğini “Bu kadro ile olmaz” diyerek noktayı koymuştur.

“Dil ve Ulusal Bilinç” arasındaki bağları Fransa, Rusya, İran, Çin, Japonya ve Almanya'daki uygulamaları eşliğinde verirken, bizdeki aymazlıklara dikkatimizi çekmektedir. Hele hele Kültür Bakanlığı örneği var ki, evlere şenlik!

“Yükseköğretimde Dil ve Yazın Sorunu”na parmak basmış ve çözümünü de göstermiş: Kadro!

“Azdülbeyani Osmanî'den Anadolu Türkçesine” bir dönüşümün öyküsü olarak okunmalı!

“Tarih”in “insansal bir süreç” olduğunu kendi okumaları eşliğinde aktarmaktadır. Şöyle belirtir bu evrilişini: “Söylev’i okudukça, insanın tarihe değil, tarihin insana yargılı olduğunun ayırtına vardım; tarihin, toplumların yaşama ve varolma-varetme eylemlerini-algılarını tanımlama süreci olduğunu kavradım.”

“Köy Enstitüleri ve Toprak”, “72. Yılında Köy Enstitüleri”, “Derneşim ve Aydınlanma Sürecinde Köy Enstitüleri Uygulamaları” ile “Kuruluşunun 70. Yılında Köy Enstitüleri” adlı denemelerinde “...bir yandan yasalara-yönergelere göre tarım ve kırsal kesimi, öte yandan ekonomik ve toplumsal bütün birimler olarak önüne çıkan algının işlevini yerine getirirken, bir yandan da Batı uygarlığına

yönelecek toplumun ahlaksal ve toplumbilimsel altyapısını hazırlama görev ve sorumluluğunu üstlenmiş” ve “çok amaçlı, çok öğrencelikli (müfredatlı) ve su ile toprağın bulunduğu yerde öğrenmeyi öğreten, insan odaklı eğitim kurumları” olan Köy Enstitülerini ele alır. Enstitülerle “... gelişmenin ve toplumsallaşmanın en korkunç engeli olan feodalizmin kendi içinde çökertilmesi”nin amaçlandığını öne çıkarır. “...göbeği toprak düzenine bağlı doğan” Köy Enstitüleri'nin “toprak düzensizliği içinde boğulmuş” olduğunu vurgular. “tek kitaplı, tek boyutlu menderese mantığı”nın “çok kitaplı, çok boyutlu enstitü algısının” önünü kestiğini daha bir görünür kılar. “Osmanlı'dan beri süregelen toprak sorununun, yaşanacak iyileşmeler sayesinde çetin cevize dönüşmeden çözülebileceği”ni hesaplayan Köy Enstitülerini kuranların, yanıldığını belirtir. “Baştan toprak düzeni-reformu yapılmış olsaydı, Köy Enstitülerinin başına bunların” gelmeyeceğini, “hiç kimse”nin “köylüyü kandırıp çocuğunu imam hatip okullarına” yönlendiremeyeceğini ve “en önemlisi de bugün yaşamakta olduklarımız”ın yaşanmayacağını kalın çizgilerle öne çıkarır.

“Üretmeden tüketmek en büyük ahlaksızlıktır” belgisinde somutlanan “Köy Enstitülü Ahlakı”nı anlatır. Sınıfça yaşadıkları bir hırsızlık olayının çözümlenme süreci çok öğreticidir.

Dündar “Köy Enstitüleri ve Üretici Us!..” adlı denemesinde bizleri kendi anılarının yedeğine takarak “Eğitbilimsel yapılanmasıyla öğrenmeyi öğrenme” ve “çok izlenceli eğitim-öğretim kuruluşları” olan öğrencilerinin “yaratıcı-üretici” usunu kullandıran, “olanları ve olacakları neden-sonuç imbiğinden” geçirerek “bilimsel bilgiye ulaşmaya” çalıştıran Köy Enstitülerini tanıtır.

“Cumhuriyet Eğitiminin Büyük Eğitmeni İsmail Hakkı Tonguç” ile “Öğretmenim İsmail Hakkı Tonguç” adlı denemelerde Tonguç hakkında ezber bozan yeni açılımlar gördüm. Tonguç, “eğitilerek, eğitiltilerek bilgilenen-bilinçlenen köylünün-halkın; topraktan aldıklarını sanayi malına dönüştürüp pazarlayarak, sanayi devriminin altyapısını hazırladığını da görmüş ve gözlemlemiş” “iş içinde üretmek öğrenmeyi öğrenme olarak dizgeleştirmiş” bir “iş eğitimbilimcisi, köy toplumbilimcisi, eğitim toplumbilimcisi, eğitmen, eğitimbilimci” olarak tanıtılıyor.

“Dili ve Düşüncesiyle Hasan Âli Yücel” denemesinin son cümlelerini paylaşmak isterim. Çünkü, öyle bütünlüklü ve eksiksiz anlatmış ki, Yücel’i! “Hasan Âli Yücel, ne kendi kir tuttu, ne dokunduğu şeyi kirletti; ne kendi kinlendi, ne kendine kinlenenleri öneme aldı. Kendi deyişiyile doğru bildiğini korkusuz, çekincesiz, kuşun ötüşü gibi söyledi, yazdı; ne avundu ne avuttu, doğru bildiği yolda yürüdü. Doğanın yok dediği güne dek işine, sorumluluklarına sahip çıktı. Yücel, halk kavramını içselleştirmiş bir halkçı; Atatürk devrim ve ilkelerini, Cumhuriyetin önemini doğru algılamış, tam alılmamış dürüst bir Kemalist yurtsever; korkusuz-ürküsüz bir aydın ve kurucu, kurum-

laştırmacı bir devlet adamı idi.”

Anılarının ve bilgelerin eşliğinde gezdirerek Devlet ve Devlet Adamlığı ile ilgili tam bir düşün sahibi olmamızı sağlıyor “Çöküş ve ‘Tahtı Rical’” adlı denemesinde.

“Söyle Müslüman Kardeşim!..” diyerek sesleniyor dini bütün yurttaşlara. “Din-iman kandırması ardına saklanıp, senin arı duru inancını utanmazca kullanarak, seni ‘kader ve kaza’ya kurban etmek isteyenleri lütfen tanı sevgili kardeşim” diyor. “Yüce Atatürk’ün deymi ve tanımlamasıyla ‘Tabiatı taklit eden Anadolu Müslümanlığı...’nı doğal-laik yapısından uzaklaştırıp türbanla, cüppe, sakal ve sarıkla, cilbale, çarşafı boğalayıp bin beş yüz, iki bin yıl öncelerinin şeriatına zorlamak Tanrı yazgısı, kader ve kaza olabilir mi?” sorusuyla baş başa bırakıyor Müslüman kardeşi...

7 Kasım 2015, Ölümlünün 17. Yılında Ferit Oğuz Bayır’a Saygı etkinliği düzenledik. Konuşmacılar Zeliha Kanalıcı ve Mutahhar Aksarı

“Diyanet İşleri nedir?” sorusunun “Ne olmalı?” biçiminde yanıtını buldum “Diyanet İşleri Bir Devrim Kuruluşudur” adlı ufuk açıcı denemesinde.

“Din ve Bilim” uyumsuzluğunu tarihsel bir dizin içinde sunmuş Dündar. Bilgiyle, bilinçle ve hep bilimden yana duruşuyla elbette...

İyi ki bu “Denenmemiş Denemeler”i kaleme almış Ali Dündar Öğretmenim. Çok yararlandım, düşün evrenim genişledi...

Siz de okuyunca anlayacaksınız ne demek istediğimi...

*** Ali Dündar, Denenmemiş Denemeler, Kendi Yayını, Baskı: Koza Yayın AŞ., Kasım 2015, Ankara, 126 sayfa.**

Ferit Oğuz Bayır’a saygı etkinliği : Mutahhar Aksarı, Abdullah Özkurur...

Ferit Oğuz Bayır’a saygı etkinliği: izleyiciler...

Halit Çelenk’in Mücadelesi ışığında Türkiye’de İnsan Hakları: Konuşmacılar; Mustafa Gazalci, Fatih Kaymakçioğlu, Erdal Atıcı, Nevzat Helvacı...

Ulusal Eğitim Derneği 2015 Yılı Aydınlanma Onur Ödülü Jüri toplantısı

İnsan Hakları etkinliğimize katılan dostlarımız.

Şiir Köşesi

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

ÖĞRETMEN

A'dan başlar aydınlık,
Bir taş koyar bütün yapılarda temele öğretmen.
Soluğudur düşüncenin buğdaydan yalaza dek
Yeryüzünde ne varsa ondan gelmedir,
Yeryüzü ile el ele öğretmen.

Göz gözdür o, uzakları görürüz
Ağızdır o, türkü söyleriz haykırırız günlerden.
Ulaşırsız erdem üstüne, gelecekler üstüne biz hep
Çizer büyük değirmisini
Uç olur da pergele öğretmen.

Hey hey, burası bir dağ köyü, kurda kuşa
Bırakılmış göğün kıyısına bırakılmış
83 toprak ev, 83 acı duman,
Çoluğuyla, çocuğuyla 415 karanlık
Kurtulacağız, el ayak kurtulacağız,
Bir okul yapıla, bir gele öğretmen.

Bir ışık, bir ışık daha,
Gecelerin içindeki ejderlerle dövüşür
Nice istemeseler de, nice önleseler de,
Uyandırır toplumunu
İyiye, doğruya, güzele öğretmen...

Mithatpaşa Cad. 62/21 Yenişehir / ANKARA
Tel&Faks: 0312 425 24 68

Yayının Adı
Yayının Türü
Yayın Şekli
Yayın Sahibi
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Yayın İdare Adresi
E-Mail
Hazırlık
Baskı

Köy Enstitüleri
Yayın Süreli Yayın
3 Aylık - Türkçe
Köy Enstitüleri ve Çağdaş Eğitim Vakfı Adına ERDAL ATICI
ALİ KINACI
Mithatpaşa Cad. 62-21 YENİŞEHİR / ANKARA
kevakfi@gmail.com
Merdiven Reklam Tanıtım / merdivenreklamtanitim@gmail.com
Merdiven Reklam Tanıtım / 0312 232 30 88